A BIZOTTSÁG HATÁROZATA

(2005. június 21.)

a baromfi és a vadon élő madarak madárinfluenzájára vonatkozó tagállami felügyeleti programok végrehajtásáról

(az értesítés a C(2005) 1827. számú dokumentummal történt)

(EGT vonatkozású szöveg)

(2005/464/EK)

AZ EURÓPAI KÖZÖSSÉGEK BIZOTTSÁGA,

tekintettel az Európai Közösséget létrehozó szerződésre,

tekintettel az állat-egészségügyi kiadásokról szóló, 1990. június 26-i 90/424/EGK tanácsi határozatra [1] és különösen annak 20. cikkére,

mivel:

(1) A 90/424/EGK határozat előírja a Közösség pénzügyi hozzájárulását a Közösség állat-egészségügyi jogszabályainak továbbfejlesztéséhez és az állat-egészségügyi oktatáshoz és képzéshez szükséges műszaki és tudományos intézkedések megtételéhez.

(2) 2000. június 27-i jelentésében az állat-egészségügyi és állatjóléti tudományos bizottság felmérések végrehajtását javasolta a baromfiállomány és a vadon élő madarak madárinfluenzájára vonatkozóan, különösen a H5 és a H7 altípusú madárinfluenza-fertőzések elterjedtségének megállapítása céljából.

(3) A madárinfluenza (klasszikus baromfipestis) elleni védekezésre irányuló közösségi intézkedések bevezetéséről szóló, 1992. május 19-i 92/40/EGK tanácsi irányelv [2] meghatározza a madárinfluenzának a baromfin való kitörése esetén alkalmazandó közösségi ellenőrző intézkedéseket. Nem rendelkezik azonban a baromfiban és a vadon élő madarakban meglévő fertőzés rendszeres felmérésének végrehajtásáról.

(4) Ennek megfelelően a 2002/649/EK [3] és a 2004/111/EK [4] bizottsági határozatok a madárinfluenzára vonatkozó felügyeleti programoknak a Bizottságnak a tagállamok általi benyújtásáról rendelkeztek.

(5) A 2002/673/EK [5] és 2004/630/EK [6] bizottsági határozatok jóváhagyták a tagállamok által benyújtott, a baromfi és a vadon élő madarak madárinfluenzájára vonatkozó felméréseket, az azokban meghatározott időszakokra.

(6) E felmérések során számos tagállamban kimutatták a H5 és H7 madárinfluenza-vírusok különböző altípusainak jelenlétét. Jóllehet a madárinfluenza-vírusok jelenlegi elterjedtsége meglehetősen csekélynek mondható, szükséges a felügyelet folytatása és továbbfejlesztése a kis patogenitású madárinfluenza-vírusok járványtanának jobb megértése és a vírusoknak a baromfipopulációban való észrevétlen terjedésének elkerülése érdekében. A tagállamokban végzett felmérések eredményei rendkívül hasznosnak bizonyultak azon madárinfluenzavírus-altípusok jelenlétének ellenőrzésénél, amelyek esetleges virulensebb mutációja jelentős veszélyt jelentene. Figyelembe véve a kapott eredményeket és a jelenlegi járványügyi helyzetet a Közösségen belül, a fokozottabb felügyelet biztosítása érdekében célszerű a teljes közösségi hozzájárulás növelése.

(7) Ennek megfelelően a tagállamoknak jóváhagyásra meg kell küldeniük a madárinfluenzára vonatkozó felmérési programjukat a Bizottságnak, hogy az megadhassa a közösségi pénzügyi támogatást.

([1]) HL L 224., 1990.8.18., 19. o. A legutóbb a 806/2003/EK rendelettel (HL L 325., 2003.12.12., 31. o.) módosított határozat.

([2]) HL L 167., 1992.6.22., 1. o. A legutóbb a 806/2003/EK rendelettel (HL L 122., 2003.5.16., 1. o.) módosított irányelv.

([3]) HL L 213., 2002.8.9., 38. o.

([4]) HL L 32., 2004.2.5., 20. o. A legutóbb a 2004/615/EK határozattal (HL L 278., 2004.8.27., 59. o.) módosított határozat.

([5]) HL L 228., 2002.8.24., 27. o. A legutóbb a 2003/21/EK határozattal (HL L 8., 2003.1.14., 37. o.) módosított határozat.

([6]) HL L 287., 2004.9.8., 7. o. A legutóbb a 2004/679/EK határozattal (HL L 310., 2004.10.7., 75. o.) módosított határozat.

(8) Az e határozatban előírt intézkedések összhangban vannak az Élelmiszerlánc- és Állat-egészségügyi Állandó Bizottság véleményével,

ELFOGADTA EZT A HATÁROZATOT:

1. cikk

A tagállamok 2005. június 30-ig jóváhagyásra benyújtják a Bizottságnak a baromfi és a vadon élő madarak madárinfluenzájának előfordulásáról szóló felmérések végrehajtására vonatkozó programjaikat, a mellékletnek megfelelően.

2. cikk

A Közösségnek az 1. cikkben meghatározott intézkedésekre irányuló pénzügyi hozzájárulása a tagállamokban felmerült költségek 50 %-a lesz, valamennyi tagállamra együttesen összesen legfeljebb 1 200 000 eurós összegig.

3. cikk

A vizsgálatok költségeinek maximálisan megtérítendő összege nem lehet több:

a) ELISA-teszt: vizsgálatonként 1 eurónál;

b) agargél-immundiffúziós próba: vizsgálatonként 0,6 eurónál;

c) H5/H7 altípusok HI-próbája: vizsgálatonként 4 eurónál;

d) vírusizolációs próba: vizsgálatonként 30 eurónál.

4. cikk

Ennek a határozatnak a tagállamok a címzettjei.

Kelt Brüsszelben, 2005. június 21-én.

a Bizottság részéről
Markos KYPRIANOU
a Bizottság tagja

MELLÉKLET

A tagállamokban 2005-ben és 2006-ban végrehajtandó, a baromfi és a vadon élő madarak madárinfluenzájára vonatkozó felügyeleti programok

A. CÉLKITŰZÉSEK

1. A H5 és H7 madárinfluenzavírus-altípusok fertőzési elterjedtségének felmérése a különböző baromfifajokban, megismételve a 2004/111/EK és a 2004/630/EK határozatokban előírt korábbi szűrővizsgálatokat módosított, célirányosabb módon.

2. A vadon élő madarak madárinfluenza-fertőzöttsége önkéntes alapon történő felmérésének folytatása. E felmérés eredménye további értékes információt szolgáltat egy korai törzsészlelő rendszer számára, a vadon élő madarakról a baromfikra esetleg átterjedő törzsek esetében.

3. A vadvilág által az állatok egészségére gyakorolt madárinfluenza-veszélyre vonatkozó ismeretekhez való hozzájárulás.

4. A humán és az állatorvosi hálózatok kapcsolatának és integrációjának elősegítése az influenzafelügyelet területén.

B. ÁLTALÁNOS KÖVETELMÉNYEK ÉS FELTÉTELEK A BAROMFIAKON FOLYTATOTT FELMÉRÉSRE VONATKOZÓAN

1. A mintavétel időszakának szükség szerint minden baromfi-kategória esetében a megfelelő tenyésztési időszakra kell kiterjednie. Számos tagállamban például jelentős mennyiségű baromfit (különösen pulykát és libát) vágnak le a karácsonyi időszakban. A mintavétel nem terjedhet túl 2006. január 31-én.

2. A végső felmérési eredmények benyújtásának határideje 2006. március 31.

3. A minták vizsgálatát a tagállamok madárinfluenzát vizsgáló nemzeti laboratóriumaiban (NL) vagy egyéb, az illetékes hatóságok által felhatalmazott és az NL ellenőrzése alatt álló laboratóriumokban kell végrehajtani.

4. Az összes (mind szerológiai, mind virológiai) eredményt egyeztetés céljából meg kell küldeni a közösségi referencialaboratóriumnak (CRL). Megfelelő információáramlást kell biztosítani. A CRL technikai támogatást nyújt és megnövelt diagnosztikai reagenskészletet tart fenn. A felméréshez a CRL látja el antigénekkel a nemzeti laboratóriumokat az egységesség biztosítása érdekében.

5. A közösségi jogszabályokkal összhangban az összes madárinfluenzavírus-izolátumot el kell küldeni a CRL-nek. A H5/H7 altípushoz tartozó vírusokat késedelem nélkül át kell adni, és a 92/40/EGK irányelv szerinti standard jellemzési vizsgálatoknak kell alávetni (nukleotidszekvenciálás/IVPI). Emellett a CRL megköveteli a lúdalakúakból összegyűjtött H5- vagy H7-pozitív szérumok „vakon" történő átadását, egy, a vizsgálatok jövőbeni fejlődését előmozdító archívum létrehozása céljából.

6. Az összes pozitív eredményt visszamenőlegesen ki kell vizsgálni a gazdaságban, és e vizsgálat következtetéseit jelenteni kell a Bizottságnak és a CRL-nek.

7. A CRL biztosítja a számára küldött anyag mellé csatolandó különleges protokollokat és a felmérési adatok összegyűjtésére szolgáló jelentési táblázatokat. E táblázatokban fel kell tüntetni az alkalmazott laboratóriumi vizsgálati módszereket. A rendelkezésre bocsátott táblázatok arra szolgálnak, hogy az eredmények egyetlen űrlapon legyenek átadhatók.

8. Az összes baromfifajból, beleértve a szabad tartásban tenyésztett fajokat is, a szerológiai vizsgálat céljából gazdaságonként legalább 5–10 madártól kell vérmintát venni (a kacsák, ludak és fürjek kivételével), ha több ól van a gazdaságban, akkor különböző ólakból.

9. A mintavételt az egész tagállam területén úgy kell rétegezni, hogy a mintákat az egész tagállamra vonatkozóan reprezentatívnak lehessen tekinteni, figyelembe véve:

a) a gazdaságok számát, ahol mintákat kell venni (kivéve a kacsát, a libát és a pulykát); ezt a számot úgy kell meghatározni, hogy biztosítsa legalább egy fertőzött gazdaság azonosítását, ha a fertőzött gazdaságok előfordulási gyakorisága legalább 5 %, 95 %-os konfidenciaintervallummal (lásd az 1. táblázatot), és

b) az egyes gazdaságokban mintavétel alá eső madarak számát úgy kell meghatározni, hogy 95 %-os valószínűséggel biztosítsa legalább egy pozitív madár azonosítását, ha a szero-pozitív madarak előfordulási gyakorisága ≥ 30 %.

10. A mintavételi tervnek figyelembe kell vennie a következőket is:

a) A tenyésztési típusokat és azok különleges veszélyeit; a vizsgálatokat a külterjes, szabad tartásra kell összpontosítani, de figyelembe kell venni a vegyes korosztályú tartást, a felszíni vizek használatát, a viszonylag hosszú élettartamot, több faj jelenlétét a gazdaságban és más lényeges tényezőket is.

b) A mintavétel alá eső pulyka-, kacsa- és libatartó gazdaságok számát úgy kell meghatározni, hogy biztosítsa legalább egy fertőzött gazdaság azonosítását, ha a fertőzött gazdaságok előfordulási gyakorisága legalább 5 %, 99 %-os konfidenciaintervallummal (lásd a 2. táblázatot).

c) Ha a tagállamban jelentős számban vannak futómadarat és fürjet tenyésztő gazdaságok, akkor azokat be kell vonni a programba. A fürjek esetében kizárólag a felnőtt (vagy tojó) állatokból kell mintát venni.

d) A mintavétel idejének egybe kell esnie az időszaki tenyésztés idejével. Szükség esetén azonban a mintavételt helyi szinten olyan meghatározott időszakokhoz lehet igazítani, amelyek során a gazdaságban az egyéb baromfivírusgazdák a betegség behurcolásának fokozott veszélyét jelentik.

e) Azon tagállamok, amelyeknek a Newcastle-betegségre vonatkozóan mintavételt kell végrehajtaniuk abból a célból, hogy a 94/327/EK bizottsági határozat ([1]) értelmében továbbra is a Newcastle-betegség ellen oltást nem alkalmazó országnak minősüljenek, felhasználhatják ezeket a szaporító állományból származó mintákat a H5/H7 antitestek felmérésére.

1. táblázat

Az egyes baromfi-kategóriákban kötelezően mintavétel alá eső gazdaságok száma (a pulyka-, kacsa- és libatartó gazdaságok kivételével)

Gazdaságok száma/baromfikategória/tagállam	A kötelezően mintavétel alá eső gazdaságok száma
34-ig	az összes
35–50	35
51–80	42
81–250	53
> 250	60

2. táblázat

Mintavétel alá eső pulyka-, kacsa- és libatartó gazdaságok

Gazdaságok száma/tagállam	A kötelezően mintavétel alá eső gazdaságok száma
46-ig	az összes
47–60	47
61–100	59
101–350	80
> 350	90

([1]) HL L 146., 1994.6.11., 17. o.

C. A MADÁRINFLUENZA H5/H7 ALTÍPUS FERTŐZÉSEK KACSÁKBAN, LIBÁKBAN ÉS FÜRJEKBEN TÖRTÉNŐ KIMUTATÁSÁRA VONATKOZÓ KÜLÖNLEGES KÖVETELMÉNYEK

1. A szerológiai vizsgálat céljára szolgáló vérmintákat lehetőleg a szabadban tartott madarakból kell venni.

2. Minden egyes kiválasztott gazdaságban 40–50 vérmintát kell venni szerológiai vizsgálat céljából.

D. A MADÁRINFLUENZA FELMÉRÉSE VADON ÉLŐ MADARAKBAN

Azokban a tagállamokban, ahol a felügyelet a vadon élő madarakra is kiterjed, az alábbi iránymutatást kell követni:

D.1. *Felmérési terv és végrehajtás*

1. A madármegőrzési/megfigyelési intézményekkel és madárgyűrűző állomásokkal kapcsolatot kell tartani. A mintavételt, amennyiben szükséges, ezeknek a csoportoknak/állomásoknak a személyzete vagy vadászok hajtsák végre.

2. A korábbi felmérések tapasztalatai azt mutatják, hogy a vírusizoláció aránya különösen alacsony volt, emiatt a mintavételt az ősszel és kora télen délre vonuló madarakra kell összpontosítani.

D.2. *Mintavételi eljárások*

1. Virológiai vizsgálatok céljára kloákakeneteket kell venni. Az ősszel „elsőéves" madarakon kívül a nagyon fogékony és a baromfikkal fokozott kapcsolatban álló gazdafajok (mint például a Mallard kacsák) nyújthatják a legnagyobb esélyt a sikerre.

2. A vadmadarak különböző fajaiból kell mintát venni. A mintavétel elsődlegesen a víziszárnyasokra és a parti madarakra irányuljon.

3. Ürüléket tartalmazó keneteket vagy óvatosan összegyűjtött friss ürüléket kell venni csapdába ejtett, elejtett és frissen elhullott vadmadaraktól.

4. Egyazon faj öt egyedéig terjedő pool mintavétel lehetséges. Különleges gonddal kell eljárni a minták tárolása és szállítása során. Ha nem garantált a laboratóriumba történő 48 órán belüli gyors beszállítás (4 °C hőmérsékletű szállítóközegben), akkor a mintákat szárazjégben, – 70 °C-on kell tárolni, majd szállítani.

E. LABORATÓRIUMI VIZSGÁLAT

A laboratóriumi vizsgálatokat a 92/40/EGK irányelv III. mellékletében meghatározott, a madárinfluenza differenciáldiagnózisára és megállapítására szolgáló diagnosztikai eljárásokkal összhangban kell végezni (beleértve a kacsákból és ludakból gyűjtött szérumok vizsgálatát a hemagglutináció-gátlási (HAG) próbával). Ha azonban sem a 92/40/EGK tanácsi irányelvben, sem pedig az OIE (Nemzetközi Állatjárványügyi Hivatal) Diagnosztikai tesztek és szárazföldön élő állatok oltóanyagainak kézikönyve nem meghatározott laboratóriumi vizsgálatokat irányoznak elő, akkor a tagállamoknak a Bizottság számára jóváhagyásra benyújtott programjaikkal együtt meg kell adniuk a szükséges érvényesítési adatokat a CRL számára. A nemzeti laboratóriumok egy hemagglutáció-gátlási próbával megerősítik az összes pozitív szerológiai madárinfluenza-észlelést, melyhez a közösségi referencialaboratórium által biztosított kijelölt törzseket használják:

H5 a) Első vizsgálat Kacsa/Dánia/64650/03 (H5N7) használatával.

b) Az összes pozitív minta vizsgálata Strucc/Dánia/72420/96 (H5N2) használatával az N9 keresztreagáló antitest kizárására.

H7 a) Első vizsgálat Pulyka/Anglia/647/77 (H7N7) használatával.

b) Az összes pozitív minta vizsgálata Afrikai seregély/983/79 (H7N1) használatával az N7 keresztreagáló antitest kizárására.